

VI FÖRÄNDRAR ARBETSMARKNADEN

Utvecklingen i det nationella socialfondsprogrammet för investering i tillväxt och sysselsättning 2019:1

Förord

Svenska ESF-rådet ska enligt regleringsbrevet under år 2019 tre gånger redovisa utvecklingen i socialfondsprogrammet. Den här rapporten ska vara hos regeringen senast 29 mars.

Uppföljning är en del av att sprida information och styra verksamheter mot uppsatta mål och den här rapporten redovisar utvecklingen i det nationella socialfondsprogrammet 2014–2020. Ett viktigt syfte med rapporten är att, som en grund för det fortsatta arbetet och hur vi ska styra framåt, ge kunskap om programmets genomförande och vilka resultat som nåtts hittills. Här redovisas genomförandet bland annat med aktivitets- och resultatindikatorer och de mål som ställts upp i det operativa programmet.

Rapporten är framtagen av ESF-rådets programenhet. Huvudförfattare till rapporten är Erik Pettersson och Aurora Lewén.

Lars Löow
Generaldirektör
Svenska ESF-rådet

Innehåll

Förord	2
Innehåll	3
Sammanfattande slutsatser.....	4
Inledning	6
Utveckling i socialfondsprogrammet	8
Utlysningar	8
Beviljade projekt och in-tecknade medel	9
Projekt kopplade till andra EU-program eller finansieringsinstrument.....	10
Godkända kostnader.....	10
Uppföljning av resultatram för godkända stödberättigande kostnader	12
Skeva effekter av användningen av skilda valutakurser	13
Regeln om automatiskt återtagande, N+3	15
Projektdeltagare	15
Vi når resultatramens mål för deltagare	17
Omedelbara resultatindikatorer.....	18
Långsiktiga resultat i programområde 1	19
Långsiktiga resultatindikatorer för programområde 2 och 3	20
En könssegregerad arbetsmarknad – samma nivå bland deltagare som fått jobb, som för befolkningen i stort.....	25
Tabellbilaga	27

Sammanfattande slutsatser

När det gäller det ekonomiska genomförandet konstateras att efterfrågan på socialfondsmedlen är fortsatt god och att 80 procent av programmets ramar nu är intecknade. I tidigare uppföljningar har konstaterats att andelen beviljat belopp i förhållande till utlysta medel trots detta ligger under programmets ambitioner att minst 70 procent av det utlysta beloppet ska beviljas i stöd till projekt. Så ser det fortsatt ut. I utlysningar avslutade till och med november 2018 har 64 procent av det utlysta beloppet beslutats.

Utbetalningstakten är fortsatt låg men viss förbättring har skett efter senaste socialfundsrapporten och de godkända kostnaderna motsvarar 40 procent av totala ramen att jämföra med 33 procent vid föregående uppföljning. Tänkbara orsaker till låga utbetalningsnivåer är att projekten ansöker om kostnader i mindre omfattning än budgeten.

En preliminär uppföljning av resultatramverket visar att vi inte når etappmålet för godkända kostnader i programområde 1, men att det däremot kommer att nås i programområde 2, vilket i sådana fall kommer leda till att resultatreserven för programområde 1 tilldelas programområde 2. Det faktum att den eurokurs som enligt svensk förordning ska användas vid beräkning av programmets ramar inte stämmer väl med den faktiska kursen har dock inneburit att vi arbetat mot en lågt satt ram. I beräkningen av huruvida resultatramverkets etappmål för godkända kostnader nåtts eller inte ser det ut som om att genomförandet nått kortare än vad som egentligen är fallet.

När det gäller resultatramens etappmål för deltagare däremot ser vi inga problem, utan målen nås i alla programområden.

Totalt har 159 000 deltagare påbörjat insatser i de olika programområden, varav 92 400 kvinnor och 66 600 män, vilket ger en könsfördelning på 58 procent kvinnor och 42 procent män. I programområde 1 där 83 400 deltagare startat utgör kvinnorna en majoritet, 71 procent. I programområde 2 är det istället något fler män, 54 procent av drygt 45 900 deltagare. Särskilt hög är andelen män inom mål 2.2, där de utgör 63 procent.

I programområde 1, som främst riktar sig till anställda, har 24 200 deltagare avslutat insatsen. Av dem har 7 procent (7 procent av kvinnorna och 8 procent av männen), erhållit en kvalifikation. I programområde 2 och 3, som främst riktar sig till arbetslösa och till personer som står utanför arbetsmarknaden, har närmare 57 000 deltagare hunnit avsluta insatsen. Av dem har 62 procent haft en mätbar positiv utveckling och befinner sig i sysselsättning, studier eller praktik/läringsutbildning eller så har de gått från att tidigare vara inaktiva till att bli aktivt arbetssökande. Allra vanligast av dessa alternativ är att deltagaren har påbörjat en sysselsättning. Det gäller 36 procent av deltagarna. Relativt vanligt är också att man påbörjat en utbildning (20 procent).

I rapporten redovisas förutom direkta resultat även långsiktiga resultatindikatorer, vilka visar deras situation sex månader efter att de avslutat projektet. Resultatet för deltagare inom programområde 1 är att 35 procent (35 procent av kvinnorna och 37 procent av männen) förbättrat sin arbetsmarknadssituation sex månader efter projektens slut. Med förbättrad arbetsmarknadssituation avses då att de gått från tillfällig till fast anställning, från deltids- till heltidsanställning, befordrats, fått

uppgifter som kräver mer kunskap/kompetens, fått uppgifter som innehåller mer ansvar eller erhållit en kvalifikation. Resultatet ligger högre än programmets mål, 28 procent.

De långsiktiga resultaten inom programområde 2 och 3 ligger ungefär i linje med de mål som getts i det operativa programmet gällande sysselsättning. Inom mål 2.1 återfinns 28 procent av deltagarna i sysselsättning efter sex månader. Motsvarande andel inom mål 2.3 är 25 procent. Båda dessa värden ligger i linje med de uppsatta målen i programmet, eller någon procentenhet högre. Inom mål 2.2 återfinns 26 procent av deltagarna i sysselsättning, vilket är lägre än programmets mål 34 procent. Inom mål 3.1 överskrids programmets målvärde på 33 procent. Där återfinns 40 procent av deltagarna i anställning. Just gällande sysselsättning syns en tydlig skillnad mellan kvinnor och män, 37 procent av männen och 29 procent av kvinnorna återfinns i sysselsättning efter ett halvår.

Det är istället lite vanligare att kvinnor återfinns i utbildning sex månader efter projektslut, men skillnaden är inte lika stor. 19 procent av kvinnorna och 16 procent av männen återfinns efter ett halvår i utbildning. Gällande utbildning överskrids målen som ställts upp i det operativa programmet. Andelen deltagare som efter sex månader återfinns i utbildning uppgår i mål 2.1 till 12 procent (programmål: 1,1 procent), i mål 2.2 till 25 procent (programmål: 15,5 procent), i mål 2.3 till 8 procent (programmål: 1,1 procent) samt, slutligen, i mål 3.1 till 18 procent (programmål: 15 procent).

Ytterligare ett kvantitativt mål som ställts upp i programmet gäller hur stor andel av deltagarna som efter sex månader ska återfinnas i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Detta mål återfinns inom de särskilda målen 2.2 – 3.1. I särskilt mål 2.2 och i särskilt mål 3.1 överskrids programmets mål. I särskilt mål 2.2 uppgår andelen deltagare som återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program till 18 procent (programmål 11 procent). I mål 3.1 uppgår andelen till 21 procent (programmål 11 procent). I mål 2.3 är detta mål väldigt högt satt. Andelen deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program ska uppgå till 52 procent. Faktiskt redovisade deltagare uppgår till 29 procent.

Inledning

Svenska ESF-rådet ska rapportera om utvecklingen i socialfondsprogrammet till regeringen tre gånger per år. Vad som ska rapporteras har överenskommits med Arbetsmarknadsdepartementet. På grund av att myndigheten har omlokaliserats är bemanningssituationen ansträngd och det har därför inte varit möjligt att genomföra någon fördjupning i denna rapport.

Utgångspunkter och disposition

Programmet är uppdelat i tre programområden, i vilka det ryms ett eller flera särskilda mål. De listas här och första siffran visar vilket programområde det hör till:

- Mål 1.1 Stärka kompetensen hos i huvudsak sysselsatta kvinnor och män, men även hos personer som står långt från arbetsmarknaden, i enlighet med arbetsmarknadens och den enskilda arbetsplatsens behov.
- Mål 1.2 Ökad samverkan och förstärkt koppling mellan utbildning, arbetsliv och arbetsplatsförlagt lärande
- Mål 2.1 Kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden.
- Mål 2.2 Underlätta etableringen i arbetslivet och öka deltagandet i utbildning för unga (15–24 år) kvinnor och män.
- Mål 2.3 Kvinnor och män som står särskilt långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden.
- Mål 3.1 Öka sysselsättning och deltagandet i utbildning hos unga (15–29 år) arbetslösa kvinnor och män och andra unga som varken arbetar eller studerar.

Vanligen sker redovisning på övergripande nationell nivå, men eftersom programmet även genomförs regionvis redovisas ibland även uppgifter på regionnivå. För var och en av de åtta regionerna finns en handlingsplan som beskriver utmaningar och styr den regionala inriktningen. De åtta regionerna är Övre Norrland, Mellersta Norrland, Norra Mellansverige, Östra Mellansverige, Småland och Öarna, Stockholm, Västsverige och Sydsverige. 25 procent av programmets medel har avsatts för nationella satsningar. De genomförs av en nationell enhet med utgångspunkt i en nationell handlingsplan.

I slutet av rapporten finns en tabellbilaga som omfattar programmets indikatorer. Där redovisas både aktivitetsindikatorer, omedelbara resultatindikatorer samt långsiktiga resultatindikatorer. På www.esf.se presenteras även regionala tabeller för programmets volymmål, det vill säga hur många kvinnor och män som ska omfattas av programmets insatser. Av utrymmesskäl redovisas dessa uppgifter i rapporten endast på programnivå.

De långsiktiga resultatindikatorerna i programområde 2 och 3 bygger på registeruppgifter. Den långsiktiga resultatindikator som finns för programområde 1 bygger däremot på enkätutskick till deltagarna. Eftersom svarsfrekvensen är relativt låg har SCB gjort en bortfallsanalys och utifrån denna kalibrerat svaren för att kunna tillhandahålla mer tillförlitliga uppgifter.

Redovisningen av ekonomiska uppgifter och uppgifter om projekt bygger på data som hämtas ur myndighetens eget ärendehanteringssystem och gäller, där inget annat anges, till och med den 28 februari 2019. Aktivitetsindikatorer, omedelbara resultatindikatorer och långsiktiga resultatindikatorer gällande deltagare baseras på projektens inrapportering av deltagare till SCB, vilka kompletteras med registeruppgifter som finns hos SCB respektive hämtas från Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden (CSN) och Försäkringskassan. Brytdatum för denna rapportering är 31 december 2018.¹ De långsiktiga resultatindikatorerna gäller deltagare som slutat senast 30 juni 2018.

¹ Inregistrering kan ske i efterhand, vilket betyder att antalet deltagare kan komma att justeras uppåt. Detta uttag gjordes ur SCB:s databas 2019-01-03.

Utveckling i socialfondsprogrammet

Utllysningar

Till och med 28 februari 2019 har 264 utlysningar gjorts varav 245 hade stängts och 19 var öppna för ansökningar. Tabellen nedan visar utlysningarna fördelade efter status, öppen eller stängd för respektive särskilt mål. Den ekonomiska redovisningen avser de totala stödberättigande kostnaderna, det vill säga de medel som ESF-rådet har för utbetalningar till projekt och den medfinansiering som projekten själva svarar för.

Tabell 1. Antal utlysningar och utlysta totala stödberättigande kostnader, miljoner kronor, efter utlysningens mål och status

Särskilt mål	Stängda		Öppna		Totalt	
	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr
1.1	84	3 978	3	141	87	4 119
1.2	24	275	2	40	26	315
2.1	58	4 688	5	412	63	5 099
2.2	23	1 898	6	474	29	2 373
2.3	43	3 461	3	188	46	3 650
3.1	13	1 407	0	0	13	1 407
Totalt	245	15 708	19	1 255	264	16 963

Det belopp som lysts ut motsvarar totalt 144 procent av programmets totala ram. För programområde 1 har 138 procent av ramen lysts ut och för programområde 2 och 3 är motsvarande uppgift 149 respektive 127 procent. Utllysningar blir mycket sällan helt intecknade då det vanligen inte går att passa ihop summan av de prioriterade ansökningarnas belopp exakt med det utlysta beloppet. Dessutom behöver återflöden från tidigare beviljade projekt utlysas en gång till. Av dessa skäl blir de totala utlysta medlen större än den totala ramen.

Totalt har ansökningar för 18,6 miljarder kronor kommit in till ESF-rådet, vilket visas i tabell 2. Av dessa har ESF-rådet fattat beslut för 89 procent. 7 procent av det ansökta beloppet har återtagits och 4 procent är under beredning.

Tabell 2. Totala stödberättigande kostnader i inkomna ansökningar efter ansökningarnas status, miljoner kronor

Särskilt mål	Ansökt	Återtaget	Under beredning	Avslag ESF	Avslag SFP	Beviljat	-varav pågående	-varav avslutat mm
1.1	4 712	335	71	1 022	866	2 417	2 214	49
1.2	335	4	18	90	34	188	149	25
2.1	5 227	455	434	985	895	2 457	2 153	81
2.2	2 304	103	155	447	165	1 433	1 304	45
2.3	4 498	375	18	859	1 111	2 135	1 916	27
3.1	1 550	105	0	80	205	1 160	370	145
Totalt	18 626	1 379	696	3 484	3 277	9 791	8 105	372

Beviljade projekt och intecknade medel

Tabell 3 visar antalet beviljade projekt samt de totala stödberättigande kostnaderna. Totalt har 1 091 ansökningar inkommit varav 479 fått bifallsbeslut, varav 374 stycken är pågående projekt. 81 projekt har avslutats, 21 har avbrutits och 3 har hävts.

Tabell 3. Intecknade medel och antal projekt efter projektens status och särskilt mål, miljoner kronor och antal²

Pågående projekt			Avslutade, avbrutna och hävda projekt		Samtliga projekt	
Särskilt mål	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal	Mnkr	Antal
1.1	2 214	137	49	31	2 263	168
1.2	149	27	25	13	174	40
2.1	2 153	85	81	22	2 234	107
2.2	1 304	37	45	6	1 349	43
2.3	1 916	81	27	14	1 943	95
3.1	370	7	145	19	515	26
Totalt	8 105	374	372	105	8 477	479

² Med intecknade medel avses beslutat stöd i pågående projekt och godkända kostnader i avslutade, avbrutna och hävda projekt.

Den större delen, 80 procent, av programmets totala ram är nu intecknad. I följande tabell redovisas hur mycket som intecknats per tematiskt mål.

Tabell 4. Programmets ramar och intecknade medel efter tematiskt mål, status och särskilt mål, miljoner kronor och andel

Program- område	Tematiskt mål	Total ram exklusive resultatreserv	Intecknat	Andel intecknat av ram
PO1	10. Investera i utbildning och yrkesutbildning för kompetens och livslångt lärande	3 206	2 564	80%
PO 2	8. Att främja hållbar kvalitativ sysselsättning och arbetskraftens rörlighet	5 210	3 726	72%
PO 2	9. Att främja social delaktighet bekämpa fattigdom och diskriminering	2 271	2 032	89%
PO 3	8. Att främja hållbar kvalitativ sysselsättning och arbetskraftens rörlighet	1 112	1 132	102%
Totalt		11 799	9 454	80%

Projekt kopplade till andra EU-program eller finansieringsinstrument

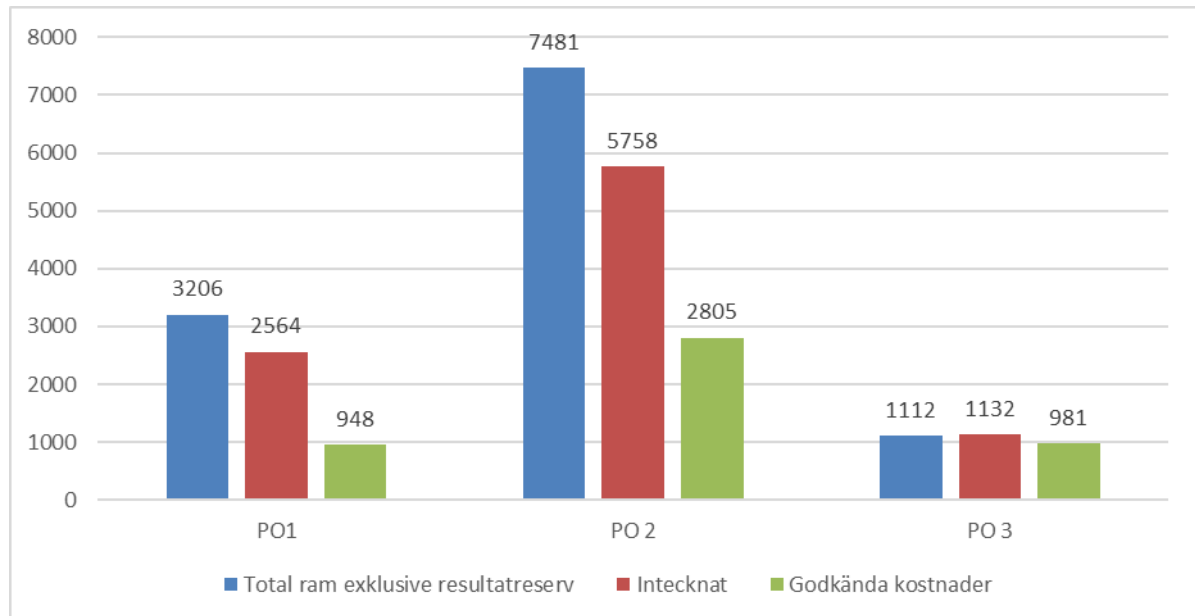
ESF-rådet ska enligt uppdrag i regleringsbrevet, i samband med uppföljningsrapporterna, redovisa projekt som har en koppling till andra EU-program eller finansieringsinstrument i syfte att samordna insatserna. Av de projekt som hittills beviljats stöd har 8 projekt en sådan koppling.³ Resultaten är fortfarande desamma som redovisades i föregående rapport. De program eller finansieringsverktyg som förekommer är: Europeiska regionala utvecklingsfonden 3 projekt, Östersjöstrategin 2 projekt, Erasmus+ 2 projekt samt Eures 1 projekt.

Godkända kostnader

Totalt 4 734 miljoner kronor i stödberättigade kostnader har godkänts, varav 2 858 miljoner kronor avser utbetalningar till projekt och 1 876 miljoner kronor utgörs av godkänd medfinansiering. Detta motsvarar 40 procent av ramen för programmet.

³ Med koppling avses en aktiv samordning med andra EU-program/finansieringsverktyg. Att projekt har kostnader av ERUF-karaktär innebär inte att de per automatik har den samordning som efterfrågas här.

Diagram 1. Totalt intecknade och godkända stödberättigade kostnader av den totala ramen per programområde, miljoner kronor.

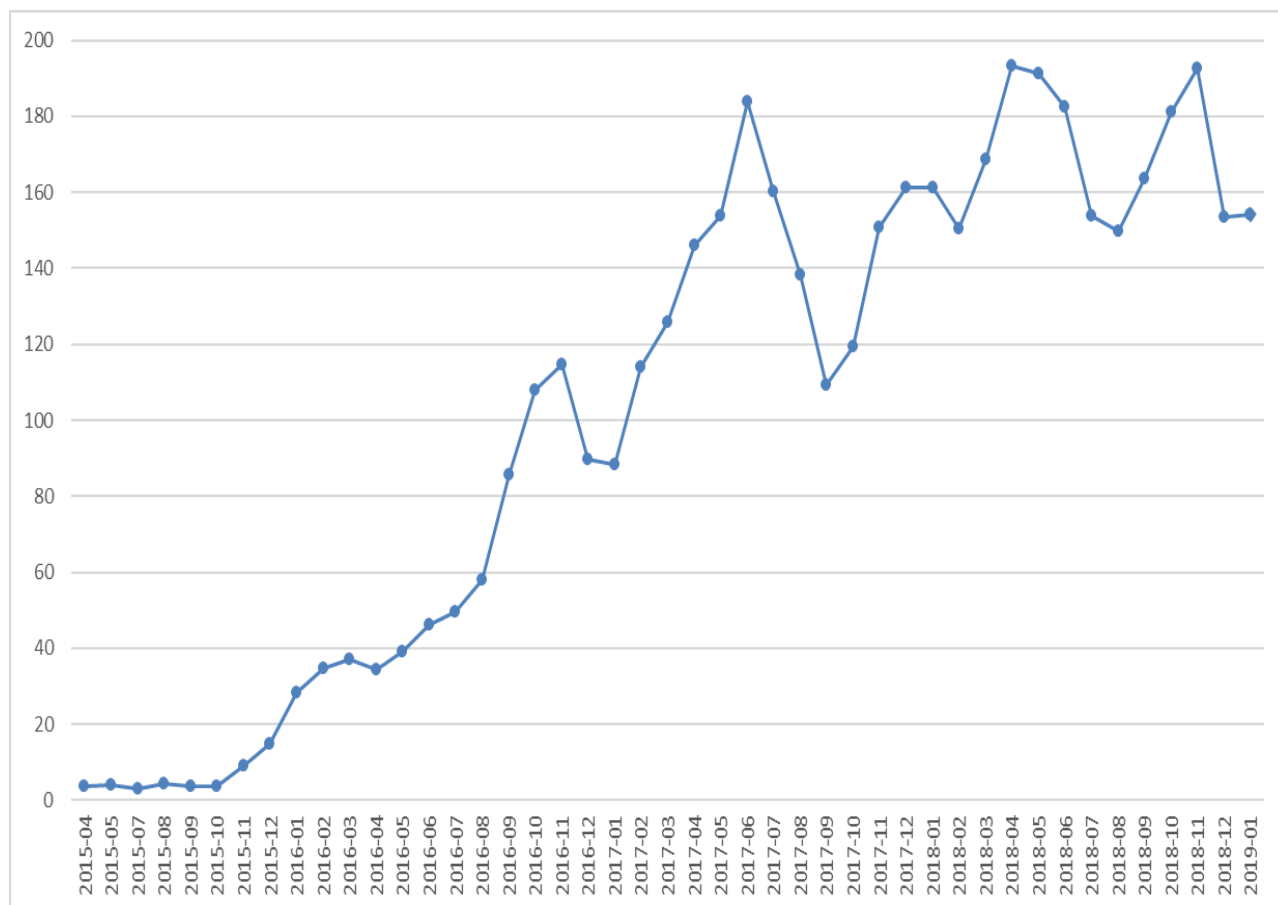

Av diagram 1 framgår att genomförandet hunnit längst i programområde 3, där 88 procent av ramen godkänts, medan motsvarande uppgift för programområde 1 och 2 är 30 respektive 37 procent. Detta är att betrakta som lågt med hänsyn till hur långt fram i programperioden vi befinner oss.

Myndigheten arbetar därför fortsatt med att höja utbetalningsnivåerna. I programområde 3 startade genomförandet tidigt, vilket är förklaringen till att vi hunnit längre där.

Som det framgår av diagram 2 varierar nivån på de godkända stödberättigande kostnaderna under programperioden. På övergripande nivå syns att nivåerna är låga under programmets första år för att därefter öka. Så ska det också se ut. Nivåerna har som påpekats inte ökat tillräckligt. En anledning är att projekten inte upparbetar sina kostnader motsvarande budget. Med tanke på att återflödena är höga ser vi framgent ett behov av att fokusera på uppstartsarbetet tillsammans med projekten, det vill säga med utlysning, projektens analys och budget samt beredning.

Diagram 2. Godkända stödberättigade kostnader per månad, trepunkts glidande medelvärde⁴ miljoner kronor.

Uppföljning av resultatram för godkända stödberättigande kostnader

I socialfondsprogrammet ges resultatramar med kvantitativa mål och etappmål gällande totala godkända stödberättigande kostnader och antal kvinnor och män som påbörjat projektdeltagande. Etappmålen är satta till 31 december 2018. Ifall etappmålen inom programområde 1 och 2 nås tilldelas programmet ytterligare medel, den så kallade resultatreserven, vilken utgör cirka 6 procent av programområdenas budget. Resultatreserven uppgår till närmare 43 miljoner euro (motsvarar drygt 358 miljoner kronor) varav 13 miljoner euro inom programområde 1 och 30 miljoner euro inom programområde 2.

Programmets finansiella etappmål för godkända stödberättigande kostnader har uppnåtts för programområde 2, enligt en preliminär bedömning kommer vi inte uppnå etappmål för programområde 1, vilket visas i tabell 5. I tabellen syns att vi den sista december 2018 godkánt kostnader motsvarande 73 procent av målet i programområde 1 och 95 procent av målet i programområde 2. Ett fastställt utfall rörande resultatreserven kommer först att erhållas i samband med att årets genomförande rapport skickas till EU- kommissionen.

För att ett mål ska anses uppnått räcker det med att 85 procent av målet nås.⁵

Tabell 5. Uppföljning av etappmål för totala godkända stödberättigande kostnader (EUR)

	PO 1	PO 2
Etappmål för godkända stödberättigande kostnader	114 643 026	267 500 393
Uppnått 31/12 2018	73%	95%

En annan faktor som dessutom påverkar utfallet är att kraven på vilken kurs som ska användas i beräkningarna skiljer sig mellan mål och redovisningar, vilket ger en del skeva effekter. Detta diskuteras utförligare i nästföljande avsnitt. Längre fram i rapporten redovisas en uppföljning av resultatramens mål för deltagare.

Vad händer om etappmålen inte nås? Ifall etappmålen inte nås inom ett av programområdena ska resultatreserven istället, enligt vad som beskrivs i socialfondsprogrammet, tilldelas det programområde där delmålen nås. Det innebär att resultatreserven för programområden 1 kommer tilldelas programområde 2.

Skeva effekter av användningen av skilda valutakurser

Socialfondsprogrammets ramar och finansiella tabeller är alla formulerade i euro, men genomförandet sker helt och hållet med hjälp av svenska kronor. Enligt svensk förordning ska myndigheten vid beräkning av finansiella ramar samt åtgärder i detta använda kursen 8,39 kronor per euro.⁶ I den här rapporten bygger beräkningarna, där inget annat anges, på den kursen. Ramarna vi utgår ifrån har även de räknats fram med samma kurs.

Uppföljningen av resultatramverket görs dock i euro. Översynen och bedömningen av ifall etappmålen nås eller inte kommer nämligen baseras på den årliga genomföranderapport som lämnas in till EU-kommissionen 2019, där de kostnader som attesterats till kommissionen ska redovisas. I den årliga genomföranderapporten används en genomsnittskurs beräknad med hjälp av kommissionens månadskurser. Av det skälet är det rimligt att använda samma sätt att räkna även här. När myndigheten rekviderar medel från EU-kommissionen ska aktuell månadskurs användas.⁷ Det skulle inte vara rimligt att använda kursen 8,39 kronor per euro i den årliga genomföranderapporten till kommissionen, då redovisningen till kommissionen i sådana fall skulle överensstämma dåligt med den redovisning som lämnats in i utgiftsdeklarationerna.

För att sammanfatta: det svenska genomförandet utgår från ramar som räknats fram med kursen 8,39 kronor per euro. När redovisning görs gentemot kommissionen, exempelvis i de årliga rapporterna, sker dock redovisningen i euro med en annan, mer realistisk valutakurs baserad på kommissionens månatliga kurser. För närvarande uppgår genomsnittet av månadskurserna till 9,65

⁵ Enligt EU-kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 215/2014 ska delmålen inom en prioritering anses vara nådda om alla indikatorer i motsvarande resultatram uppgår till minst 85 procent av delmålet värde vid utgången av 2018.

⁶ SFS 2014:200.

⁷ Artikel 133 i förordning (EU) 1303/2013 samt bilaga V, punkt 15 i genomförandeförordning (EU) 2015/207.

kronor per euro. I praktiken innebär detta att ramarna för svensk del är lägre än de borde vara och även att genomförandet, vid omräkning med annan kurs, ger intryck av att inte ha nått så långt.

Inledningsvis ska visas vilka effekter detta får i programområde 3, sedan även gällande programområde 1 och 2. För programområde 3 finns inga extra medel avsatta i en resultatreserv. Programområdet är därför inte intressant att följa upp med avseende på en eventuell tilldelning av resultatreserven, men det finns ändå en resultatram med etappmål. Ifall genomförandet inom något av delmålen inte nått upp till 65 procent av etappmålet betraktas det som ett allvarligt misslyckande, vilket i sin tur kan leda till finansiella korrigeringar.⁸

Tabell 6. Uppföljning av etappmål för totala godkända stödberättigande kostnader i programområde 3, med skilda valutakurser

PO 3	Ram i EUR & omräkning av kostnader till EUR med kurs 9,65	Ram omräknad till SEK med kursen 8,39 och kostnader i SEK
Etappmål för godkända stödberättigande kostnader	132 489 288	1 111 585 126
Uppnått 31/12 2018	76%	87%

I tabell 6 visas hur långt vi nått i enligt nuvarande sätt att redovisa till kommissionen, det vill säga med omräkning av kursen från kronor till euro. Ramen ges i euro. Resultatet blir förvillande. Trots att vi, som det tidigare visats i rapporten, har en överinteckning i programområde 3 ser det ut som om genomförandet inte alls nått så långt. Fram till och med december 2018 hade 76 procent av etappmålet för totala stödberättigande kostnader uppnåtts. Hade det funnits en resultatreserv att fördela inom programområdet skulle vi inte ha fått ta del av den. Faktum är att med nuvarande förutsättningar är det en relativt stor del av ramen i programområde 3 som aldrig kommer kunna användas.⁹

I högra kolumnen visas samma uppföljning, men där har istället all kursomräkning, inklusive omräkning av ramen, gjorts med kursen 8,39 kronor per euro. Då syns att genomförandet nått 87 procent av det uppsatta målet till och med december 2018.

I följande tabell visas en uppföljning av genomförandet i programområde 1 och programområde 2, där all kursomräkning, inklusive beräkning av ramen, gjorts med kursen 8,39 kronor per euro. Då syns att genomförandet faktiskt hunnit längre än vad som syntes i den tidigare redovisningen i tabell 5. För programområdet 1 hade 86 procent av etappmålet nåtts den sista december. Motsvarande andel för programområde 2 är 112 procent.

⁸ Enligt genomförandeförordning (EU) 215/2014 och förordning (EU) 1303/2013.

⁹ Med en kurs på 9,65 handlar det i programområde 3 om närmare 167 miljoner kronor i totala stödberättigande kostnader.

Tabell 7. Uppföljning av etappmål för totala godkända stödberättigande kostnader i programområde 1 respektive 2 beräknad med kursen 8,39 kronor per euro

Ram i SEK (kurs 8,39) och kostnader i SEK	PO 1	PO 2
Etappmål för godkända stödberättigande kostnader	961 854 988	2 244 328 297
Uppnått 31/12 2018	86%	112%

Det ska sägas, att detta inte enbart är några slags fiktiva räkneövningar, vilka inte har annan relevans än för beräkningen av resultatramverket. I realiteten handlar det också om medel som inte kommer det svenska genomförandet till del, men som hade kunnat göra det ifall den kurs som används för svenska förhållanden legat mer i linje med de verkliga förhållandena.

Regeln om automatiskt återtagande, N+3

Enligt regeln om automatiskt återtagande måste medlemslandet efter tre år ha rekviderat medel från kommissionen som minst motsvarar summan av programmets budgeterade medel tre år dessförinnan. De medel som i programmets årliga fördelning budgeterats fram till och med 2015 måste alltså ha rekviderats senast tre år därefter, det vill säga år 2018, därav namnet N+3. De medel som inte använts efter tre år återtas av kommissionen. I tabell 8 visas att 2018 års mål för N+3 är uppnått.

Tabell 8. Uppföljning av N+3 (EUR)

Programmets huvudanslag unionens stöd, aggregerat t.o.m. 2015	Utbetalda förskott från unionen, aggregerat t.o.m. 2018	Kvar efter att förskotten räknats av	Hittills rekviderat från kommissionen t.o.m. 31 dec. 2018, unionens del	Avstämning N+3
242 452 109	91 851 117	150 600 992	233 963 041	+83 362 049

Det är enbart unionsmedlen som räknas, inte den nationella medfinansieringen. Programmets huvudanslag uppgår i den årliga fördelningen fram till och med 2015 till drygt 242 miljoner euro. Enligt beräkningsteknisk standard ingår inte de redan utbetalda förskotten från kommissionen till Sverige, utan räknas av. Efter att förskotten avräknats kvarstår en summa på knappt 151 miljoner euro. Eftersom Sverige hittills rekviderat närmare 234 miljoner euro från kommissionen, exklusive den deklarerade nationella medfinansieringen, betyder detta att målet överskridits med närmare 83 miljoner euro (233 miljoner euro minus 151 miljoner euro).

Projektdeltagare

Tabell 9 visar uppföljningen av programmets kvantifierade mål för deltagare. Med kvantifierade mål avses antalet deltagare per mål uppdelat på kön. Totalt har 159 000 deltagare påbörjat insatser, varav 92 400 kvinnor och 66 600 män. Könsfördelningen bland de som påbörjat insatser är 58 procent kvinnor och 42 procent män. En fullständig indikatorredovisning finns i tabellbilagan.¹⁰

¹⁰ Se vidare tabell 12, Aktivitetsindikatorer, i tabellbilagan.

För programområde 1 är 45 procent av slutmålet nått. En högre andel kvinnor än män har påbörjat deltagande i projekt i programområde 1, 71 procent av deltagarna är kvinnor och 29 procent män. För mål 1.2 är 80 procent av slutmålet uppnått i och med att 40 projekt beviljats stöd. För programområde 2 (de särskilda målen 2.1, 2.2 och 2.3) är 52 procent av slutmålet uppnått. Könsfördelningen skiljer sig mellan å ena sidan mål 2.1 och 2.2, där männen är fler män, respektive mål 2.3, där kvinnorna istället är fler. För programområde 3 är målet på 20 000 uppnått i och med 29 700 deltagare påbörjat insatser. 41 procent av de redovisade deltagarna är kvinnor och 59 procent män.

Tabell 9. Uppföljning av programmets kvantifierade mål

Mål	Indikator	Redovisat antal kvinnor	Redovisat antal män	Totalt redovisade deltagare*	Andel av slutmål	Slutmål 2023
1.1	Anställda deltagare inklusive egenföretagare	59 215	24 156	83 371	45%	187 300
1.1	Arbetslösa, inklusive långtidsarbetslösa, deltagare	46	27	73	1%	4 900
1.1	Deltagare i projekt	59 261	24 183	83 444	43%	192 200
1.2	Antal projekt			40	80%	50
2.1	Deltagare i projekt	6 742	7 598	14 340	48%	29 600
2.2	Deltagare under 25 år	6 942	11 768	18 710	47%	39 400
2.3	Deltagare i projekt	7 254	5 569	12 823	65%	19 700
2.1 - 2.3	Deltagare i projekt	20 938	24 935	45 873	52%	88 700
3.1	Deltagare upp t.o.m. 29 år	12 182	17 491	29 673	148%	20 000

*För mål 1.2 redovisas projekt, ej deltagare.

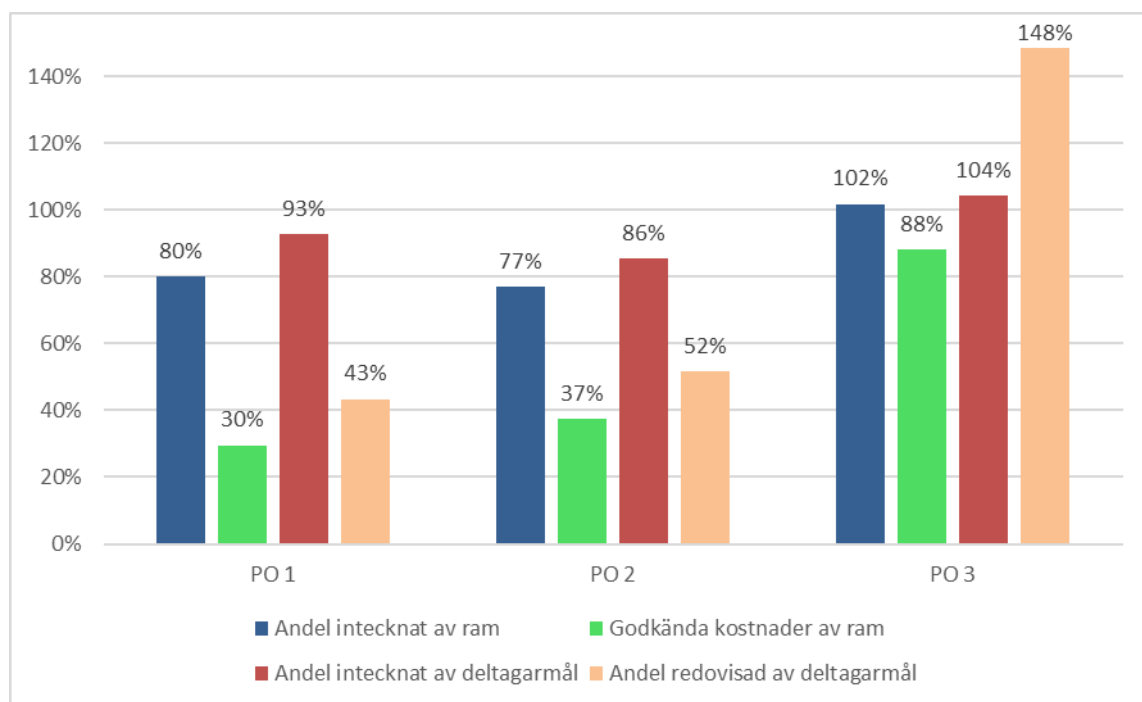
Mer detaljerad uppföljning på regionnivå visar att det kvantifierade målet inom särskilt mål 2.2 kan bli svårt att nå i vissa regioner. Få projekt har hittills sjösatts inom målet och man har upplevt att det varit svårt att hitta aktörer som är intresserade av att driva projekt riktade till unga under 25 år. Inom mål 3.1 däremot, vilket också riktas till unga vuxna, ligger deltagarantalet istället klart högre än det kvantifierade målet. Projektverksamheter inom mål 3.1 pågår i tre av landets åtta regioner, vilka inför programperioden hade en ungdomsarbetslöshet som översteg 25 procent. Sådana projekt drogs igång tidigt och som visas i tabellen överskrids där deltagarmålet med råge.

Dessutom har det också funnits en del projekt inom mål 2.1, vilka riktat sig till unga vuxna. Då projektens åldersgränser inte alltid stämt överens med dem som ges i programmet har sådana projekt ibland endast kunnat beviljas inom mål 2.1. Som visas i bilagetabell 12 har hittills cirka 3 800 kvinnor och män under 25 år deltagit i projekt inom mål 2.1 samt ytterligare 1 900 inom särskilt mål

2.3. Det går alltså inte att säga att socialfondsprojekt generellt haft svårt att nå unga vuxna, men i vissa regioner ser vi att det är svårt just inom mål 2.2 och att detta i sin tur kan komma att få en inverkan på målluppfyllelsen i mål 2.2.

Diagram 3 visar en jämförelse mellan andelen intecknade medel per programområde och andel intecknade deltagare av deltagarmål. Med intecknade deltagarmål avses planerade deltagare i pågående projekt och redovisade deltagare i avslutade, avbrutna och hävda projekt. Diagrammet visar också jämförelse mellan godkända kostnader av ram och andel redovisade deltagare av deltagarmål. Dessa uppgifter speglar hur långt genomförandet hunnit i förhållande till de ekonomiska ramarna respektive deltagarmålen. Som framgår, ligger vi längre fram för deltagarmålen jämfört med de ekonomiska ramarna.

Diagram 3. Andel intecknade deltagare av resultatmål, andel intecknat av ram, godkända kostnader av ram och andel redovisad av deltagarmål

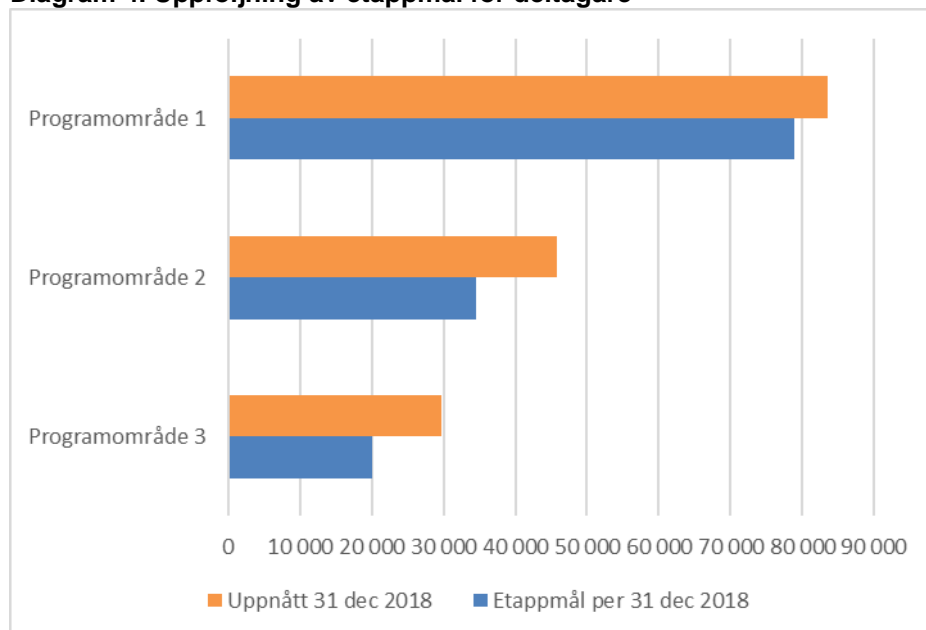
Erfarenheter från tidigare programperioder visar att projekt mycket sällan förbrukar hela den beviljade budgeten och ofta når de inte heller upp till det planerade antalet deltagare. Med det i åtanke ger siffrorna ändå en bild av vad som kan förväntas. Slutsatsen är att det finns förutsättningar för lite dyrare insatser för deltagarna i fortsättningen av programperioden.

Vi når resultatramens mål för deltagare

I diagram 4 visas etappmålen gällande antalet deltagare samt hur mycket som uppnåtts per 31 december 2018. Etappmålen var satta till den 31 december 2018 och vi kan därmed konstatera att vi

när etappmålen för antalet deltagare i alla tre programområden. I programområde 1 är målet att vi ska ha nått 78 900 deltagare. Vid slutet av året hade drygt 83 400 kvinnor och män påbörjat deltagande i programområde 1. Etappmålet för programområde 2 uppgår till 34 500 deltagare. Det faktiska antalet blev 45 873. I programområde 3, slutligen, överskreds målet som mest. Vid årets slut kunde vi räkna till 29 700 som börjat i ett projekt. Målet är 20 000.

Diagram 4. Uppföljning av etappmål för deltagare

Omedelbara resultatindikatorer

De omedelbara resultatindikatorerna beskriver deltagarens situation i samband med avslut eller upp till en månad senare. Inom programområde 1 finns en omedelbar resultatindikator och den avser deltagare som erhållit en kvalifikation vid avslut. Med kvalifikation avses en kvalifikation, certifiering eller liknande som följer av en bedömningsprocess med godkännande av behörig aktör/behörigt organ, exempelvis ett branschorgan. Bland deltagarna som slutat har 7 procent av kvinnorna och 8 procent av männen erhållit en kvalifikation. Det finns ännu ingen sammanställning av vilken typ av kvalifikationer som avses, men ESF-rådet avser att återkomma till det i uppföljningar framöver.

Tabell 10. Antal deltagare i programområde 1 som erhållit en kvalifikation

Kön	Antal deltagare som har slutat	Varav deltagare som erhållit en kvalifikation	Andel som erhållit en kvalifikation
Kvinnor	18 804	1 202	7 %
Män	7 386	573	8 %
Totalt	24 190	1 775	7 %

Inom programområde 2 och 3 har 57 000 deltagare avslutat insatserna, varav 24 700 kvinnor och 32 400 män. Detta visas i tabell 11. 62 procent av dem har förbättrat sin ställning på arbetsmarknaden vid avslut. Med förbättring avses att de vid avslut arbetar, studerar, har lärlings- eller praktikplats, eller att deltagare som stod utanför arbetskraften då de påbörjade projektet vid avslut anmält sig som arbetssökande till Arbetsförmedlingen. För de flesta handlar det om att de har sysselsättning, för männen i än högre grad än kvinnorna. 33 procent av kvinnorna har sysselsättning efter avslutad insats. Motsvarande siffra för männen är 38 procent.

Mönstret att män i högre utsträckning än kvinnor har en sysselsättning syns inom alla mål i programområde 2, däremot inte programområde 3. Särskilt tydligt är mönstret inom mål 2.3. Vi kan också se att mönstret inte är tillfälligt, utan det återfinns också i de långsiktiga resultatindikatorerna. Eventuella orsaker till skillnaden tas upp då de långsiktiga resultaten för inom särskilt mål 2.3 redogörs för längre fram i rapporten.

Tabell 11. Deltagare i programområde 2 och 3 och deras status vid avslut (%)

Mål	Kön	Antal	varav i sysselsättning	varav i utbildning	varav med lärlingsplats eller praktik	varav tidigare inaktiva deltagare, som söker arbete	Deltagare med förbättrad arbetsmarknadssituation
2.1	Kvinnor	4 465	25%	19%	5%	3%	52%
2.1	Män	5 308	30%	18%	4%	3%	54%
2.1	Totalt	9 773	27%	18%	5%	3%	53%
2.2	Kvinnor	4 465	24%	35%	1%	2%	62%
2.2	Män	7 310	28%	30%	1%	3%	62%
2.2	Totalt	11 775	26%	32%	1%	3%	62%
2.3	Kvinnor	4 497	18%	11%	4%	4%	37%
2.3	Män	3 611	30%	11%	4%	2%	48%
2.3	Totalt	8 108	23%	11%	4%	3%	42%
PO2	Kvinnor	13 427	22%	22%	4%	3%	50%
PO2	Män	16 229	29%	22%	3%	3%	56%
PO2	Totalt	29 656	26%	22%	3%	3%	54%
3.1	Kvinnor	11 270	47%	19%	3%	2%	70%
3.1	Män	16 122	47%	18%	3%	2%	70%
3.1	Totalt	27 392	47%	18%	3%	2%	70%
Totalt	Kvinnor	24 697	33%	20%	3%	3%	60%
Totalt	Män	32 351	38%	20%	3%	2%	63%
Totalt	Totalt	57 048	36%	20%	3%	2%	62%

Långsiktiga resultat i programområde 1

Som påpekats i inledningen hämtar vi in den långsiktiga resultatindikatorn som gäller anställda i programområde 1 med hjälp av en enkät till deltagarna. Indikatorn gäller hur stor andel av deltagarna som förbättrat sin arbetsmarknadssituation sex månader efter avslutad åtgärd. Resultatet fångas in med hjälp av frågor om deltagaren fått fast istället för tillfällig anställning, heltidsanställning istället för

deltidsanställning, beforderats, fått uppgifter som kräver mer kunskap/kompetens eller som innehåller mer ansvar. Ifall deltagaren erhållit en kvalifikation räknas detta också som en förbättring.

I bilagans tabell över långsiktiga resultatindikatorer för deltagare visas att 35 procent av dem som besvarat enkäten, 35 procent av kvinnorna och 37 procent av männen, uppger att deras arbetsmarknadssituation förbättrats, vilket är mer än programmets mål (28 procent). I föregående rapport uppmärksammades att det fanns en stor skillnad mellan kvinnor och män med avseende på de långsiktiga resultaten i mål 1.1. Denna har dock visat sig vara beroende av en felaktig dataleverans, vilken nu har rättats.

För mål 1.2 gäller den långsiktiga resultatindikatorn projekt, inte deltagare. Hittills finns 13 projekt som avslutats för sex månader sedan eller mer. Av dessa har lite mer än hälften, 7 projekt, utvecklat nya verktyg, strukturer eller metoder som fortfarande tillämpades sex månader efter att projektet avslutades. Programmets mål för resultatindikatorn är att 66 procent av projekten ska ha utvecklat nya verktyg, strukturer eller metoder som tillämpas sex månader efter projektavslut. De 7 projekten utgör 54 procent.

I projektet *Smart industri i Östra Mellansverige* var fem delprojekt verksamma för att utveckla varsin metod/process utifrån de regionala behov som fanns. Projektets syfte var att skapa metoder både för kompetensbehovsinventering, liksom för en strategisk och långsiktig kompetensförsörjning. På detta sätt hoppas man kunna bidra dels till bättre matchning mellan företagets arbetskraftsbehov och utbildningsväsendets utbud, dels till en breddad rekryteringsbas. Delprojektet i Östergötland har utvecklat en digital metod för strategisk kompetensförsörjning till stöd för industriföretagen. Faktorer som jämställdhet, mångfald och icke-diskriminering är integrerade i metoden, för att bidra till ökad konkurrenskraft och ökad attraktivitet för industrin. Metoden är en av de som används sex månader efter projektavslut.

Långsiktiga resultatindikatorer för programområde 2 och 3

De långsiktiga resultatindikatorerna beskriver deltagarnas situation sex månader efter att de avslutat insatsen. Totalt är det cirka 52 000 deltagare inom programområde 2 och 3 för vilka långsiktiga resultatindikatorer kan redovisas, 22 000 kvinnor och 30 000 män.¹¹

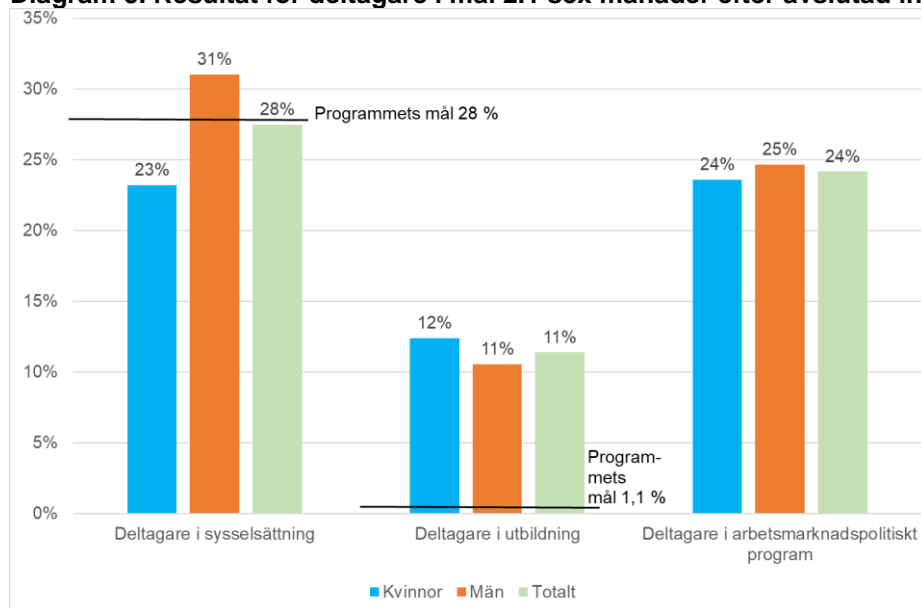
I programmet finns uppsatta mål för hur stor andel av deltagarna som befinner sig i sysselsättning, i utbildning eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program sex månader efter att de avslutat insatsen. Deltagare som har en sysselsättning som helt eller delvis finansieras med någon typ av anställningsstöd redovisas som sysselsatta. Syftet med indikatorerna är att mäta hur stor andel som haft en positiv utveckling efter avslutad insats och inte kartlägga vad samtliga deltagare gör. Naturligt uppkommer dock frågan vad de deltagare som inte täcks av indikatorerna gör. En del kan ha uppnått förbättringar som inte mäts i indikatorerna. Andra befinner sig troligen inte i en bättre situation än då de slutade projektet. I följande diagram redovisas resultaten per särskilt mål.

¹¹ I bilagans tabell över långsiktiga resultatindikatorer för programområde 2 och 3 ges en fullständig redovisning av långsiktiga resultat för deltagare nedbrutet på målgrupper.

Diagrammet visar att resultaten inom mål 2.1 ligger i linje med programmets mål gällande sysselsättning och avsevärt högre än programmets mål gällande utbildning. För mål 2.1 finns inget mål avseende andel deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program men uppgifterna redovisas för jämförbarhetens skull med övriga särskilda mål. Det är relativt stor skillnad på andelen kvinnor och män i sysselsättning. Jämfört med föregående rapport är skillnaden, då fler kvinnor och män hunnit avsluta sitt projektdeltagande, nu högre. 23 procent av kvinnorna och 31 procent av männen befinner sig i sysselsättning. Detta mönster syntes redan i de omedelbara resultatindikatorerna och har här förstärkts något.

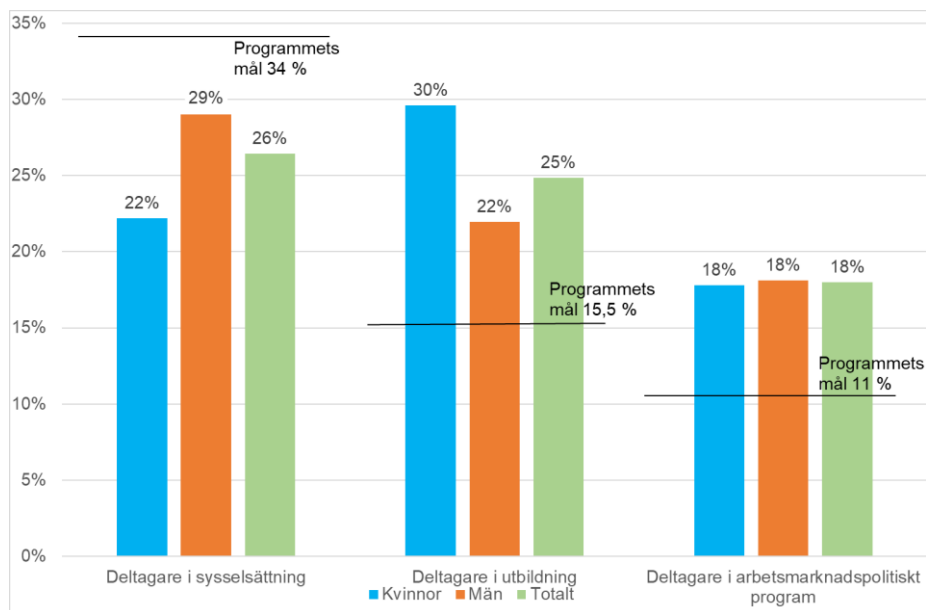
När det gäller utbildning är det ett generellt mönster i programområde 2 och 3 att resultaten ligger avsevärt över målen. Det faktum att så relativt många deltagare fortsätter till utbildning är positivt, då en bättre arbetsmarknadssituation ofta är beroende av utbildning. En del förklaring till den relativt höga andelen deltagare i utbildning är att många nyanlända deltagare återfinns i socialfondsprogrammet insatser. Utbildningsnivån är låg hos en del grupper av de nyanlända, varför utbildning är en viktig åtgärd.

Diagram 5. Resultat för deltagare i mål 2.1 sex månader efter avslutad insats (%)

För särskilt mål 2.2 är en lägre andel deltagare i sysselsättning jämfört med målet i programmet. Det gäller särskilt kvinnorna. Däremot är en betydligt högre andel i utbildning jämfört med målen och då särskilt kvinnorna. Om man lägger samman dessa båda resultat är totalt 52 procent av kvinnorna och 51 procent av männen i sysselsättning eller utbildning vilket kan jämföras med programmets sammanräknade målvärde, 49,5 procent. En viktig förklaring till den höga andelen i utbildning är att insatserna inom mål 2.2 riktar sig till unga, under 25 år, och där finns bland annat flera projekt där syftet är att undvika avhopp från gymnasieskolan.

Diagram 6. Resultat för deltagare i mål 2.2 sex månader efter avslutad insats (%)

I diagram 7, särskilt mål 2.3, syns att det är stora skillnader mellan kvinnor och män som är i sysselsättning, 14 procentenheter fler män än kvinnor är sysselsatta. Det kan finnas flera orsaker till skillnaden mellan kvinnor och män med avseende på sysselsättning och det finns inte utrymme att i rapporten reda ut dessa. Ekonomisk resursfördelning, liksom insatsernas kvalitet, är dock exempel på faktorer som kan tänkas påverka resultatet. Arbetsmarknadens funktionssätt liksom bakgrundsfaktorer gällande deltagarna, exempelvis utbildningsnivå, har sannolikt också en inverkan.

I en tidigare socialfondsrapport har det visats att resursfördelningen skiljer sig mellan kvinnor och män i mål 2.3. Det har visats att projekt med högre andel kvinnor bland deltagarna arbetar med en mindre summa ESF-medel per deltagare jämfört med projekt med en högre andel män, där de finansiella resurserna per deltagare är högre.¹² I en annan socialfondsrapport har visats att skillnaden mellan kvinnor och män då det gäller hur många som återfinns i sysselsättning framförallt återfinns bland kvinnor och män med grundskole- eller gymnasieutbildningen, ej alls i samma utsträckning bland högskoleutbildade.¹³ Vad data redan nu visar är att ESF-rådet behöver arbeta vidare med denna åtskillnad, både genom närmare utredningar, men också i den direkta uppföljningen av de enskilda projekten.

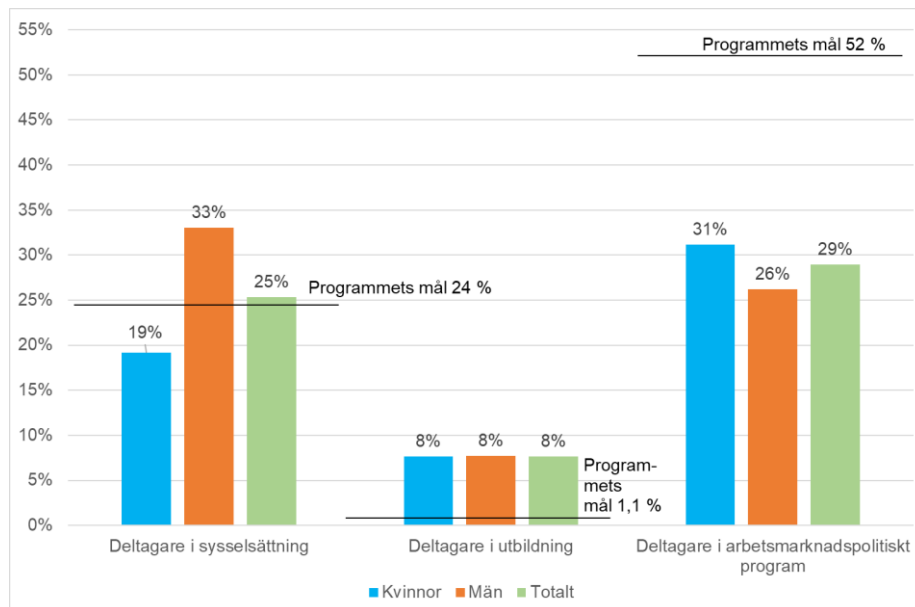
¹² Se fördjupningsdelen i socialfondsrapport 2017:3

<https://www.esf.se/Documents/V%c3%a5ra%20program/Socialfonden%202014-2020/Socialfondsrapport%202017-10-25.pdf>

¹³ Se fördjupningen i socialfondsrapport 2108:2

<https://www.esf.se/Documents/V%c3%a5ra%20program/Socialfonden%202014-2020/Rapport%202018-07-29.pdf>

Diagram 7. Resultat för deltagare i mål 2.3 sex månader efter avslutad insats (%)

Andelen deltagare totalt i sysselsättning är något högre än programmets mål, 25 procent mot 24 procent som är programmets mål. Resultatet för utbildning ligger klart över målet. Som redan påpekats är detta ett genomgående mönster i både programområde 2 och programområde 3.

Trots att andelen deltagare som återfinns i ett arbetsmarknadspolitiskt program är högre inom mål 2.3 än i de övriga särskilda målen ligger resultatet kraftigt under programmets fastslagna målvärde. Målvärdet är att 52 procent av deltagarna ska återfinnas i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Den faktiska andelen hittills (29 procent) ligger med andra ord avsevärt under det förväntade målet. Något större andel kvinnor i arbetsmarknadspolitiskt program. I viss mån kan man säga att den lägre andelen deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program kompenseras av att andelen deltagare som återfinns i utbildning istället är högre, men inte fullt ut.

Enbart med grund i indikatorerna och kunskap om projekten går det inte att fastslå en orsak till varför resultatet ligger så långt under målvärdet just här. Möjligheten att fortsätta till ett arbetsmarknadspolitiskt program är framförallt aktuell för kvinnor och män som står särskilt långt från arbetsmarknaden. Därför är målvärdet högre satt inom mål 2.3 än inom övriga särskilda mål. I föregående socialfondsrapports fördjupning gällande särskilt mål 2.3 kunde vi också visa att gruppen som efter projektet återfinns inom ett arbetsmarknadspolitiskt program stod längre ifrån arbetsmarknaden då de startade i projektet än andra deltagargrupper. Dessa har dock inte alls i den utsträckning som förväntades då programmet skrevs gått vidare till ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Samtidigt har det visats att den aktuella deltagargruppen har en annan sammansättning än väntat. En större andel nyanlända ingår i gruppen, medan vissa andra grupper, som kvinnor och män som är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbetet samt kvinnor och män med

funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga i lägre grad än väntat återfinns i socialfondsprojekten. Även detta har visats i en tidigare rapport.¹⁴

Sannolikt har också arbetsmarknadspolitikens utformning i stort inverkan på resultatet. Vi vet att Arbetsförmedlingens insatser i form av arbetsmarknadspolitiska program ser annorlunda ut nu än de gjorde då socialfondsprogrammet skrevs och målen fastslogs i programmet. Exempelvis har den ökade invandringen lett till förändringar i arbetsmarknadspolitiken. På integrationspolitisk nivå ses inte deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program ett tillräckligt resultat. Vi vet visserligen inte exakt vilken målgrupp och vilken typ av insatser man utgick ifrån då målvärdet sattes, men vi vet att situationen inte såg likadan ut då som nu.¹⁵ Med en annan målgrupp och en annan typ av insatser är det inte förvånande att resultaten skiljer sig från de som förväntades då programmet skrevs och detta särskilt gällande en så pass styrd verksamhet, som de arbetsmarknadspolitiska programmen är.

I diagram 8, som visar programområde 3, finns fler mål än inom programområde 2, och de är delvis annorlunda formulerade. Målet för sysselsatta är uppdelat i anställda och egenföretagare. Vidare omfattar deltagare i utbildning inom programområde 3 även de deltagare som deltar i utbildningsprogram som leder till ett utbildningsbevis samt deltagare i lärlings- och praktikutbildning. Målet för andelen deltagare i anställning har uppnåtts med god marginal medan andelen som driver företag är låg. 30 deltagare, 12 kvinnor och 18 män, drev eget företag sex månader efter avslut.¹⁶

Beträffande utbildning inklusive praktik med mera så är målnivån högre i första hand för kvinnorna. Cirka en femtedel, 21 procent, av deltagarna deltog i ett arbetsmarknadspolitiskt program sex månader efter avslut vilket är nära dubbelt så stor andel som programmets mål.

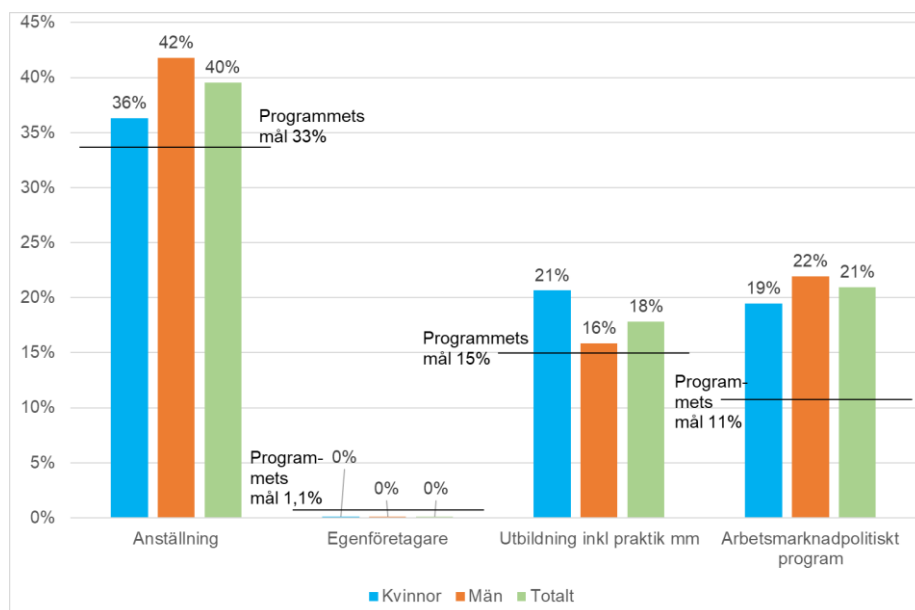
¹⁴ Se fördjupningen i socialfondsrapport 2108:2

<https://www.esf.se/Documents/V%c3%a5ra%20program/Socialfonden%202014-2020/Rapport%202018-07-29.pdf>

¹⁵ Det finns inte tydligt dokumenterat vilka insatser och målgrupper som legat till grund för målvärdet. Enligt ett arbetsdokument från Arbetsmarknadsdepartementet är målet satt med utgångspunkt i resultat som redovisas i en rapport gällande arbetsintegrering: "På jakt efter framgångsrik arbetslivsintegrering", Institutet för Framtidsstudier (2013).

¹⁶ I föregående rapport redovisades en felaktig uppgift, vilken nu är rättad.

Diagram 8. Resultat för deltagare i mål 3.1 sex månader efter avslutad insats (%)

En könssegregerad arbetsmarknad – samma nivå bland deltagare som fått jobb, som för befolkningen i stort

En ovanligt hög andel kvinnor i Sverige förvärvsarbetar jämfört med hur det ser ut i andra länder. Ser vi till sysselsättningsgrad är det inte stor skillnad mellan svenska kvinnor och män. 2018 var svenska kvinnors sysselsättningsgrad 66,3 procent samtidigt som männens sysselsättningsgrad var 70,7 procent.¹⁷ På det sättet kan den svenska arbetsmarknaden betraktas som relativt jämställd. Däremot vet vi att det istället är relativt stora skillnader mellan kvinnor och män bland annat med avseende på vilka yrken de arbetar inom. Arbetsmarknaden kan på det sättet karakteriseras som könssegregerad. Med könssegregering avses just det faktum att kvinnor och män återfinns inom skilda branscher och yrken. Eftersom SCB tar fram ett könssegregeringsindex för hela Sveriges befolkning finns möjlighet att jämföra deltagarnas utfall med befolkningens för de deltagare inom programområde 2 och 3 som gått vidare till en anställning.

Eftersom uppföljning görs året efter att deltagaren avslutat sin insats och det dessutom finns en tidsmässig eftersläpning i registren (yrkesregistret är för närvarande uppdaterat till och med 2017) gäller uppföljningen än så länge bara deltagare som har slutat före 2017. Än så länge kan därför enbart gruppen deltagare i åldern 20–34 följas upp, då de tidiga projekten främst riktade sig till ungdomar. Data har uppdaterats jämfört med föregående rapport, vilket betyder att vi kan se resultat gällande fler deltagare i åldersgruppen 20–34 år. I övriga åldersgrupper är antalet deltagare fortfarande så lågt att det inte går att dra några egentliga slutsatser.

I bilagans tabell 16a visas könssegregeringsindex för deltagarna. I bilagetabell 16b visas motsvarande index för hela befolkningen. Index för hela befolkningen har dock ännu inte hunnit

¹⁷ Källa: SCB, se SCB:s sida [Sysselsättning i Sverige](#)

uppdateras med senaste data ur yrkesregistret, och därför är jämförelsen mellan socialfondsprojektens deltagare och befolkningen ännu så länge preliminär. Det kan ha skett en förändring bland hela befolkningen, vilket vi ännu inte ser här. Glädjande nog ser resultaten för projektdeltagarna nu avsevärt bättre ut än i de allra första siffrorna, vilka visades i föregående rapport. Könsegregeringsindex för deltagarna i sysselsättning ett år efter insats låg 2017 på indextalet 46,2. (Skalan går mellan 0 och 100. Index 0 innebär att kvinnor och män är lika väl representerade i alla yrkesgrupper. Ett index på 100 betyder att kvinnor och män är helt segregerade och alltid befinner sig i olika yrken). Som påpekats har ännu inte index för hela Sveriges befolkning uppdaterats, men föregående år, 2016, uppgick motsvarande indextal för befolkningen till 48,8. Könsegregeringen bland deltagarna då det gäller vilka yrken de återfinns inom är med andra ord något lite lägre än vad som gällde för befolkningen som helhet året dessförinnan.

Tabellbilaga

Tabell 12. Aktivitetsindikatorer för deltagare, per särskilt mål och totalt

Indikator\särskilt mål	Totalt			Särskilt mål 1.1			Särskilt mål 2.1			Särskilt mål 2.2			Särskilt mål 2.3			Särskilt mål 3.1		
(K=kvinnor, M=män, Tot=totalt)	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot
Arbetslösa, inklusive långtidsarbetslösa	22 060	29 221	51 281	13	14	27	4 206	5 172	9 378	3 430	6 000	9 430	4 958	3 911	8 869	9 453	14 124	23 577
<i>varav utomeuropeiskt födda</i>	9 259	11 305	20 564	6	8	14	2 514	2 989	5 503	734	1 450	2 184	3 887	2 997	6 884	2 118	3 861	5 979
Långtidsarbetslösa	9 480	11 775	21 255	5	8	13	2 751	3 202	5 953	1 477	2 622	4 099	3 008	2 276	5 284	2 239	3 667	5 906
<i>varav utomeuropeiskt födda</i>	5 537	6 117	11 654	3	6	9	1 740	1 918	3 658	344	672	1 016	2 496	1 865	4 361	954	1 656	2 610
Icke förvärvsarbetande	11 088	13 194	24 282	33	13	46	2 521	2 392	4 913	3 509	5 766	9 275	2 296	1 656	3 952	2 729	3 367	6 096
<i>varav utomeuropeiskt födda</i>	3 139	3 866	7 005	6	4	10	749	794	1 543	773	1 392	2 165	1 230	799	2 029	381	877	1 258
Icke förvärvsarbetande som inte deltar i allmän eller yrkesinriktad utbildning	10 454	12 246	22 700	33	13	46	2 359	2 097	4 456	3 495	5 727	9 222	1 948	1 352	3 300	2 619	3 057	5 676
<i>varav utomeuropeiskt födda</i>	2 559	2 989	5 548	6	4	10	610	517	1 127	770	1 373	2 143	891	500	1 391	282	595	877
Sysselsatta, inklusive egenföretagare	59 233	24 196	83 429	59 215	24 156	83 371	15	34	49	3	3	6	0	3	3	0	0	0
Under 25 år	23 771	33 310	57 081	2 475	1 496	3 971	1 665	2 107	3 772	6 942	11 768	18 710	883	1 012	1 895	11 806	16 927	28 733
<i>varav deltagare i projekt som ska förebygga avhopp från gymnasiet (mål 2.2)</i>	2 976	5 048	8 024	0	0	0	0	0	0	2 976	5 048	8 024	0	0	0	0	0	0
Över 54 år	15 663	6 431	22 094	14 220	5 041	19 261	772	871	1 643	0	0	0	671	519	1 190	0	0	0
Med primärskoleutbildning eller grundskoleutbildning (ISCED 1-2)	19 660	21 211	40 871	4 639	2 694	7 333	3 107	3 480	6 587	3 619	6 030	9 649	4 260	3 030	7 290	4 035	5 977	10 012

Tabellen fortsätter på nästa sida

Fortsättning tabell 12

Indikator\särskilt mål	Totalt			Särskilt mål 1.1			Särskilt mål 2.1			Särskilt mål 2.2			Särskilt mål 2.3			Särskilt mål 3.1		
(K=kvinnor, M=män, Tot=totalt)	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	Kr	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot
Med gymnasieutbildning eller eftergymnasial utbildning (ISCED 3-4)	33 100	27 618	60 718	20 972	10 969	31 941	1 681	2 124	3 805	1 900	3 039	4 939	1 335	1 248	2 583	7 212	10 238	17 450
Med högskoleutbildning (ISCED 5-8)	35 983	13 252	49 235	33 128	10 190	43 318	1 179	1 268	2 447	48	70	118	1 020	1 028	2 048	608	696	1 304
Nyanlända invandrare (målgrupp PO2)	5 399	5 896	11 295	6	8	14	1 693	2 433	4 126	267	541	808	3 433	2 914	6 347	0	0	0
Har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (målgrupp PO2)	2 994	3 697	6 691	15	4	19	1 007	1 162	2 169	879	1 599	2 478	1 093	932	2 025	0	0	0
Är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbete (målgrupp PO2)	719	284	1 003	10	0	10	370	141	511	7	3	10	332	140	472	0	0	0
Icke förvärvsarbetande, mer än 12 månader (målgrupp PO2)	5 674	6 952	12 626	14	7	21	1 706	1 397	3 103	3 045	4 996	8 041	909	552	1 461	0	0	0
Totalt antal deltagare	92 381	66 609	158 990	59 261	24 183	83 444	6 742	7 598	14 340	6 942	11 768	18 710	7 254	5 570	12 824	12 182	17 491	29 673
varav utomeuropeiskt födda (målgrupp PO2 & PO3)	12 398	15 171	27 569	12	11	23	3 263	3 783	7 046	1 507	2 842	4 349	5 117	3 796	8 913	2 499	4 738	7 237

Anmärkningar: Av sekretesskäl har 1 i tabellen ersatts med 0 och 2 ersatts med 3. Detta kan i sin tur innebära att rad- och kolumnsummeringar inte alltid stämmer exakt. Med nyanlända invandrare (målgrupp PO2) avses här deltagare inom programområde 2 som omfattas av Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag. Observera att en och samma person kan höra till flera målgrupper. "Totalt antal deltagare" gäller unika individer.

Tabell 13. Omedelbara resultatindikatorer för deltagare, per särskilt mål och totalt

Indikator\särskilt mål	Totalt			Särskilt mål 1.1			Särskilt mål 2.1			Särskilt mål 2.2			Särskilt mål 2.3			Särskilt mål 3.1		
(K=kvinnor, M=män, Tot=totalt)	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot
Deltagare i sysselsättning, inklusive egenföretagande, efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	8 247	12 323	20 570	10	3	13	1 104	1 582	2 686	1 060	2 038	3 098	803	1 094	1 897	5 270	7 606	12 876
Andel med tillsvidareanställning (av anställda deltagare, där information ges om anställningsform; målgrupp PO2 & PO3)	22%	26%	24%	0%	0%	0%	12%	14%	13%	30%	33%	32%	12%	17%	15%	24%	28%	26%
Andel med heltidsanställning (av anställda deltagare, där information ges om anställningsform; målgrupp PO2 & PO3)	58%	69%	64%	0%	0%	0%	53%	68%	62%	63%	71%	68%	55%	66%	61%	58%	69%	65%
Deltagare i utbildning efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	5 046	6 487	11 533	0	0	0	852	934	1 786	1 558	2 222	3 780	494	408	902	2 142	2 923	5 065
Deltagare med lärlingsplats eller praktik efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	775	903	1 678	4	0	4	242	219	461	59	96	155	184	140	324	286	448	734
Tidigare inaktiva deltagare, som söker arbete efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	656	733	1 389	0	0	0	133	151	284	111	187	298	167	86	253	245	309	554
Deltagare som erhållit en kvalifikation efter avslutad åtgärd	2 695	2 792	5 487	1 202	573	1 775	266	389	655	277	516	793	297	215	512	653	1 099	1 752
Totalt antal deltagare som har slutat	41 501	39 737	81 238	16 804	7 386	24 190	4 465	5 308	9 773	4 465	7 310	11 775	4 497	3 611	8 108	11 270	16 122	27 392

Anmärkningar: Av sekretesskäl har 1 i tabellen ersatts med 0 och 2 ersatts med 3. Detta kan i sin tur innebära att rad- och kolumnsummeringar inte alltid stämmer exakt.

Tabell 14. Långsiktiga resultatindikatorer för deltagare, per särskilt mål och totalt

Indikator\särskilt mål	Totalt			Särskilt mål 1.1			Särskilt mål 2.1			Särskilt mål 2.2			Särskilt mål 2.3			Särskilt mål 3.1		
(K=kvinnor, M=män, Tot=totalt)	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot
Deltagare i sysselsättning, inklusive egenföretagande, 6 mån efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	6 443	10 885	17 328	12	6	18	833	1 341	2 174	921	1 987	2 908	650	909	1 559	4 027	6 642	10 669
varav utomeuropeiskt födda (målgrupp PO2 & PO3)	1 619	3 401	5 020	5	3	8	466	764	1 230	158	499	657	458	677	1 135	532	1 458	1 990
varav unga 15-24 år (målgrupp PO2)	5 066	8 842	13 908	3	0	3	116	225	341	921	1 987	2 908	69	173	242	3 957	6 457	10 414
varav nyanlända (målgrupp PO2)	609	1 262	1 871	3	3	6	264	543	807	38	161	199	304	555	859	0	0	0
varav med funktionsnedsättning (målgr. PO2)	422	798	1 220	6	0	6	115	218	333	207	457	664	94	123	217	0	0	0
varav långtidsarbetslösa (målgrupp PO2)	1 149	1 911	3 060	0	3	3	454	673	1 127	355	813	1 168	340	422	762	0	0	0
varav är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbetet (målgr. PO2)	32	25	57	0	0	0	18	14	32	0	3	3	14	8	22	0	0	0
varav har varit utanför arbetsmarknaden mer än 12 mån. (målgrupp PO2)	78	110	188	0	0	0	29	32	61	35	60	95	14	18	32	0	0	0
Deltagare i utbildning efter 6 mån avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	4 217	4 686	8 903	0	0	0	444	456	900	1 230	1 504	2 734	259	213	472	2 284	2 513	4 797
varav utomeuropeiskt födda (målgrupp PO2 & PO3)	1 158	1 522	2 680	0	0	0	169	176	345	312	449	761	200	178	378	477	719	1 196
varav unga 15-24 år (målgrupp PO2)	3 837	4 332	8 169	0	0	0	303	303	606	1 230	1 504	2 734	51	50	101	2 253	2 475	4 728
varav deltagare i projekt som ska förebygga avhopp från gymnasiet (mål 2.2)	643	823	1 466	0	0	0	0	0	0	643	823	1 466	0	0	0	0	0	0
varav nyanlända (målgrupp PO2)	278	322	600	0	0	0	62	107	169	37	52	89	179	163	342	0	0	0
varav med funktionsnedsättning (målgr. PO2)	151	171	322	0	0	0	28	30	58	97	128	225	26	13	39	0	0	0
varav långtidsarbetslösa (målgrupp PO2)	385	413	798	0	0	0	71	73	144	209	250	459	105	90	195	0	0	0
varav är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbetet (målgrupp PO2)	9	4	13	0	0	0	5	4	9	0	0	0	4	0	4	0	0	0
varav har varit utanför arbetsmarknaden mer än 12 mån. (målgrupp PO2)	893	1 047	1 940	0	0	0	246	229	475	628	806	1 434	19	12	31	0	0	0

Tabellen fortsätter på nästa sida

Fortsättning tabell 14

Indikator\särskilt mål	Totalt			Särskilt mål 1.1			Särskilt mål 2.1			Särskilt mål 2.2			Särskilt mål 2.3			Särskilt mål 3.1		
(K=kvinnor, M=män, Tot=totalt)	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot	K	M	Tot
Deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program 6 mån efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	4 803	6 507	11 310	6	0	6	846	1 065	1 911	739	1 240	1 979	1 057	722	1 779	2 155	3 480	5 635
varav utomeuropeiskt födda (målgrupp PO2 & PO3)	2 042	2 710	4 752	0	0	0	495	613	1 108	150	333	483	844	582	1 426	553	1 182	1 735
varav unga 15-24 år (målgrupp PO2)	2 995	4 879	7 874	0	0	0	87	174	261	739	1 240	1 979	103	120	223	2 066	3 345	5 411
varav nyanlända (målgrupp PO2)	1 019	998	2 017	0	0	0	283	404	687	46	98	144	690	496	1 186	0	0	0
varav med funktionsnedsättning (målgr. PO2)	520	583	1 103	3	0	3	168	205	373	182	265	447	167	113	280	0	0	0
varav långtidsarbetslösa (målgrupp PO2)	1 486	1 628	3 114	0	0	0	543	655	1 198	326	543	869	617	430	1 047	0	0	0
varav är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbetet (målgrupp PO2)	61	29	90	0	0	0	30	13	43	3	0	3	29	16	45	0	0	0
varav har varit utanför arbetsmarknaden mer än 12 mån. (målgrupp PO2)	85	96	181	0	0	0	30	26	56	34	53	87	21	17	38	0	0	0
Totalt antal deltagare 6 mån efter avslutad åtgärd (målgrupp PO2 & PO3)	22 214	29 773	51 987	19	7	26	3 587	4 318	7 905	4 152	6 845	10 997	3 394	2 753	6 147	11 062	15 850	26 912
varav utomeuropeiskt födda (målgr. PO2 & PO3)	7269	10 019	17 288	7	4	11	1675	2075	3750	885	1691	2576	2477	1976	4453	2225	4273	6 498
varav unga 15-24 år (målgrupp PO2)	16 428	24 141	40 569	3	3	6	1 073	1 403	2 476	4 152	6 845	10 997	439	534	973	10 761	15 356	26 117
varav deltagare i projekt som ska förebygga avhopp från gymnasiet (mål 2.2)	1 267	2 012	3 279	0	0	0	0	0	0	1 267	2 012	3 279	0	0	0	0	0	0
varav nyanlända (målgrupp PO2)	2 958	3 343	6 301	4	3	7	852	1318	2170	179	373	552	1923	1649	3572	0	0	0
varav med funktionsnedsättning (målgr. PO2)	1 694	2 219	3 913	9	0	9	519	633	1152	668	1147	1815	498	439	937	0	0	0
varav långtidsarbetslösa (målgrupp PO2)	4 006	4 876	8 882	0	3	3	1336	1640	2976	1152	2034	3186	1518	1199	2717	0	0	0
varav är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbetet (målgrupp PO2)	341	145	486	0	0	0	205	82	287	5	3	8	131	60	191	0	0	0
varav har varit utanför arbetsmarknaden mer än 12 mån. (målgrupp PO2)	2 405	2 782	5 187	0	0	0	991	880	1871	1138	1726	2864	276	176	452	0	0	0

Anmärkningar: Av sekretesskäl har 1 i tabellen ersatts med 0 och 2 ersatts med 3. Detta kan i sin tur innebära att rad- och kolumnsummeringar inte alltid stämmer exakt. Med nyanlända (målgrupp PO2) avses här deltagare inom programområde 2 som omfattas av Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag. Observera att en och samma person kan höra till flera målgrupper. "Totalt antal deltagare 6 mån efter avslutad åtgärd" gäller unika individer.

Tabell 15. Långsiktig resultatindikator för anställda deltagare i mål 1.1, antal och andel deltagare

Indikator	Kvinnor	Män	Totalt
Totalt antal deltagare 6 mån efter avslutad åtgärd	10 808	5 604	16 412
varav deltagare med förbättrad arbetsmarknadssituation	3 762	2 060	5 823
Andel med förbättrad arbetsmarknadssituation	35%	37%	35%

Tabell 16a. Könnssegregering bland sysselsatta deltagare som avslutat projekt inom PO 2 och PO 3 minst ett år före senaste mätning i yrkesregistret 2017

Segregeringsindex för sysselsatta deltagare i, PO2 och PO3 tillhöriga målgruppen för PO2 och PO3 ett år efter insatsen avslutades (2015-2017)			
Ålder	Index	Förvärvsarbetande	
		Kvinnor	Män
20–34	46,2	1 578	2 442
35–49	50,5	61	88
50–64	71,0	33	36
Totalt	45,3	1 672	2 566
Okänt yrke		196	465

Anmärkning: Storleken på index kan variera mellan noll och hundra där noll innebär att kvinnors och mäns representation i varje enskilt yrke är lika stor medan ett index lika med hundra är liktydigt med att kvinnor och män har fullständigt olika yrken. Det betyder att ju större index desto högre grad av könsssegregering på arbetsmarknaden och omvänt ju mindre index desto mindre könsssegregering. Indexet är beräknat på yrken enligt svensk standard för svensk yrkesklassificering (SSYK 2012).

Tabell 16b. Jämförelsetal: könsssegregering bland befolkningen 2016

Segregeringsindex efter ålder för befolkningen 2016			
Index och antal		Förvärvsarbetande	
Ålder	Index		
		Kvinnor	Män
20–34	48,8	638 245	667 891
35–49	52,6	748 079	768 234
50–64	59,8	657 277	647 076
Totalt	53,2	2 043 601	2 083 201
Okänt yrke		67 306	118 461
Källa: Yrkesregistret, SCB			

Tabell 17. Omedelbara resultatindikatorer för programområde 3, antal deltagare

Indikator	Kvinnor	Män	Totalt
Arbetslösa deltagare som avslutat insats	8 882	13 308	22 190
Arbetslösa deltagare som fullföljt en insats	1 836	2 817	4 653
Arbetslösa deltagare som erbjudits anställning, fortsatt utbildning, lärlingsplats eller praktik efter avslutad åtgärd	515	739	1 254
Arbetslösa deltagare som studerar, erhåller en kvalifikation eller deltar i sysselsättning, inklusive egenföretagare, efter avslutad åtgärd	6 101	9 093	15 194
Långtidsarbetslösa deltagare som avslutat insats	2 059	3 390	5 449
Långtidsarbetslösa deltagare som fullföljt en insats	527	875	1 402
Långtidsarbetslösa deltagare som erbjudits anställning, fortsatt utbildning, lärlingsplats eller praktik efter avslutad åtgärd	141	249	390
Långtidsarbetslösa deltagare som studerar, erhåller en kvalifikation eller deltar i sysselsättning, inklusive egenföretagare, efter avslutad åtgärd	1 272	2 139	3 411
Icke-förvärvsarbetande deltagare som avslutat insats	2 287	2 525	4 812
Icke förvärvsarbetande deltagare som fullföljt en insats	502	485	987
Icke förvärvsarbetande deltagare som inte studerar, som erbjudits anställning, fortsatt utbildning, lärlingsplats eller praktik efter avslutad åtgärd	247	258	505
Icke förvärvsarbetande som inte studerar, som studerar, får en kvalifikation eller deltar i sysselsättning, inklusive egenföretagare, efter avslutad åtgärd	1 539	1 634	3 173
Totalt antal deltagare som avslutat insats	11 270	16 122	27 392
Deltagare i fortsatt utbildning, utbildningsprogram som leder till utbildningsbevis, lärlingsutbildning eller praktiktjänstgöring 6 månader efter avslutad åtgärd	2 284	2 513	4 797
Deltagare som har anställning 6 mån efter avslutad åtgärd	4 015	6 624	10 639
Deltagare som är egenföretagare 6 mån efter avslutad åtgärd	12	18	30
Totalt antal deltagare 6 mån efter avslutad åtgärd	11 062	15 850	26 912

